

Programkriterier for Infrastruktur til strøm for havneopphold og lading

---

Formål

Infrastruktur for strøm til både havneopphold og lading gir reduserte klimagassutslipp og legger til rette for økt grad av batterihybridisering i skip. En kostnadseffektiv og kundeorientert utbygging av infrastruktur er viktig for å sikre god utnyttelse av infrastrukturen og umiddelbare utslippsreduksjoner. Programmet vil fremme forretningsorienterte aktører og sunne forretningsmodeller for salg av strøm til havneopphold og lading.

Formålet med programmet er å bidra til at det etableres offentlig tilgjengelig infrastruktur med god bruksutnyttelse og et marked for landstrøm, som gir reduserte klimagassutslipp fra sjøtransporten ved havneopphold og seiling.

All infrastruktur som støttes over dette programmet skal være offentlig tilgjengelig, og driftes på markedsmessige vilkår.

Virkemiddel og støttenivå

Virkemiddel: Investeringstøtte

Tiltaket har statsstøtterettslig hjemmel i gruppeunntakets artikkel 56 - lokal infrastruktur eller artikkel 56B - støtte til maritim havn.

Infrastrukturen skal være offentlig tilgjengelig for interesserte brukere på et åpent, transparent og ikke-diskriminerende grunnlag. Bruk av, og eventuelt fremtidig salg av infrastrukturen, skal skje på markedsmessige vilkår.

Avtaler med en tredjepart om bygging, drift, vedlikehold eller leie av infrastrukturen må inngås på kommersielle vilkår i tråd med prinsippet om «arm lengdes avstand». For øvrig gjelder regelverk for offentlige anskaffelser for aktører som er omfattet av dette. Dokumentasjon på anskaffelsesprosess og avtaler må kunne fremlegges Enova på forespørsel.

Se beskrivelser av unntaksbestemmelsene på siden <https://www.enova.no/esa>

Støtten er begrenset oppad til 50% av godkjente investeringskostnader. Støtten som et prosjekt kan få er også oppad begrenset til det beløpet som er nødvendig for å oppnå en positiv netto nåverdi, basert på det normale avkastningskravet i bransjen.

Maksimalt støttebeløp som et prosjekt kan motta i programmet er 20 millioner kroner.

Kvalifikasjonskriterier

Søkeren

1. er en aktør som ønsker å etablere infrastruktur for strøm til havneopphold og lading. Støtten gis til den som skal investere i infrastrukturen.
2. må være en virksomhet registrert i enhetsregisteret i Brønnøysund.
3. kan samarbeide med andre, og det vil være mulig å søke samlet for flere havner eller for flere anlegg i en havn.

Prosjektet

1. omfatter investering i infrastruktur for strøm til havneopphold og lading i en norsk havn som er tilrettelagt for mottak og fortøyning av fartøy i næringsvirksomhet eller offentlig tjeneste. Ferger og hurtigbåter i kommunal- og fylkeskommunal trafikk kan ikke inngå i kWh-grunnlaget og forventet salg for omsøkte anlegg.
2. omfatter infrastruktur for strøm til havneopphold og lading som er offentlig tilgjengelig, og bruk må skje på markedsmessige betingelser
3. må bygges i henhold til gjeldende landstrømstandard og driftes langsiktig
4. kan gjelde både nyetablering og utvidelse av eksisterende landstrømanlegg
5. skal være ferdig utbygd og i drift senest 24mnd. etter tildelt tilsagn. Forsinket idriftsettelse kan føre til at støtten trekkes tilbake eller at tildelt støtte reduseres jfr. Generelle regler for støtte fra Energifondet.
6. må ha en klart beskrevet forretningsmodell for salg av strøm til havneopphold og lading (og eventuell flerbruk), herunder forventes dokumentasjon på investeringsbudsjett, driftsbudsjett, lønnsomhetsberegning og beskrivelse av prismodell og tariff
7. må beskrive identifisert kundegrunnlag og dokumentere kWh-potensial fra siste år. kWh-potensial som allerede inngår i en godkjent søknad til Enova, kan ikke benyttes i en ny søknad.
8. må dokumentere forventet årlig salg første 3 driftsår, samt betraktninger vedrørende endring i etterspørsel i et 10-årsperspektiv
9. må redegjøre for valgt dimensjonering og teknisk utforming ut fra identifisert kundegrunnlag og etterspørsel, og beskrive muligheter for videre skalering ved økt etterspørsel av strøm til havneopphold og lading

Ved bygging av nye havner eller kaier er det forventning at kaien møter fremtidig behov og krav. Tilrettelegging for landstrøm som for eksempel kulvert, kummer og annet grunnarbeid er derfor ikke støtteberettiget.

Tekniske krav

Alle landstrømanlegg som mottar støtte gjennom dette programmet, skal tilfredsstillе siste utgaver av minst en av følgende standarder (begge kan være relevante):

- NEK IEC/IEEE 80005-1 Utility connections in port – Part 1: High Voltage Shore Connection (HVSC) Systems – General requirements
- NEK IEC PAS 80005-3 Utility connections in port – Part 3: Low Voltage Shore Connection (LVSC) Systems – General requirements.

Anlegg med kontaktløsning som beskrevet i NEK landstrømsforums prinsippvedtak NEK/LPV/03¹ aksepteres også i programmet. Landstrømsystemet må være designet for en strømstyrke på minimum 125 A og spenning på 400V. Der kontaktløsning som beskrevet i NEK/LPV/03 benyttes, aksepteres en strømstyrke på minimum 80 A per uttak, gitt at samlet størrelse på anlegget er minimum 125 A.

Det er søkerens ansvar å til enhver tid forholde seg til utgitte og offentlig tilgjengelige standarder, samt å sikre at utbygging og drift skjer i henhold til gjeldende regelverk.

Strøm til landstrømanlegget må komme fra strømmettet eller fornybar kraftproduksjon.

Rangeringskriterier

Godkjente søknader vil rangeres etter kWh-potensial til infrastrukturen og forventet salg, målt opp mot støttebeløp.

I rangeringskriteriene vekter vi kWh-potensialet til infrastrukturen med 40% og forventet årlig salg første 3 år med 60%, målt opp mot prosjektets støttebeløp. Søknadene rangeres etter størrelsen på denne brøken:

$$\frac{\text{Støttebeløp}}{\text{kWh-potensial} \cdot 0,4 + \text{forventet årlig salg første 3 driftsår} \cdot 0,6}$$

Jo lavere brøk, jo høyere prioriteres søknaden

KWh-potensialet er et estimat for landstrømanleggenes leverte energi, forutsatt at alle anløpende skip siste år som potensielt kunne betjenes av landstrømanlegget ble koblet til. Med «potensielt kunne betjenes» menes skip som har et effektbehov som samsvarer med dimensjoneringen av infrastrukturen, men ikke nødvendigvis at skipet har installert landstrømsystem. Både norske og utenlandsflaggede fartøy i nasjonal og internasjonal fart kan inngå i anløpsstatistikken. Skip i opplag eller dokk (jfr. Definisjonen Out of service i standarden NEK IEC/ISO/IEEE 80005) inngår ikke i kWh-potensialet. KWh-potensial som allerede inngår i en godkjent søknad til Enova, kan ikke benyttes i en ny søknad.

---

¹ Endelig prinsippvedtak vil foreligge feb 2023

Se eget dokument «Metode for beregning av kWh-potensial og forventet salg» for ytterligere informasjon.

Forventet årlig salg første tre driftsår må kunne dokumenteres med intensjonsavtaler eller annen dokumentasjon. Se eksempel på våre nettsider. Forventet salg av kWh til andre formål enn skip eller til skip i opplag eller dokk (jfr. Definisjonen Out of service i standarden NEK IEC/ISO/IEEE 80005) teller ikke med i brøken, men skal synliggjøres i driftsbudsjettet. Hvis søkere estimerer med synkende salg i infrastrukturens levetid, så må dette begrunnes særskilt.

Prosess og betingelser

Innsendelse av søknad

Du søker via Enovas elektroniske søknadsportal som du finner på www.enova.no. Velg skjema knyttet til programmet «Investeringsstøtte til infrastruktur for strøm til havneopphold og lading». Mal for prosjektbeskrivelse må benyttes.

Søker er ansvarlig for å levere en komplett søknad med relevant dokumentasjon. Mangelfulle søknader vil bli avvist.

Rapportering

Støtte utbetales etterskuddsvis hver sjette måned basert på framdriftsrapporter. Enova kan betale ut inntil 80 prosent av totalt tilskuddsbeløp underveis. Resterende beløp vil utbetales etter godkjent sluttrapportering når landstrømanlegget er ferdigstilt og i drift.

Det skal leveres en teknisk sluttrapport og revisorgodkjenning av prosjektregnskapet. I tillegg skal støttmottaker bekrefte at anlegget er bygget i henhold til utlysningens kriterier og søknaden innsendt til Enova. Ved sluttrapportering skal det også dokumenteres at anlegget er bygget i henhold til gjeldende landstrømstandard.

Enova vil kunne gjennomføre kontroll av anleggene i en driftsperiode på inntil 3 år, og dersom avvik avdekkes kan det medføre tilbaketrekking av hele eller deler av tilsagnet.

Tilskuddsmottaker skal rapportere mengde solgt energi (kWh) per år ved forespørsel fra Enova. Støttmottaker gir Enova rettighetene til å innhente informasjon om salg av strøm direkte fra Elhub.

Andre betingelser

Landstrømanlegg som etableres med støtte fra Enova skal være i drift og i samsvar med forutsetningene i utlysningen i minst 3 år etter driftsstart. Dersom avvikling skjer før denne tiden, eller at anleggene ikke driftes som forutsatt i utlysningen, kan Enova kreve hele eller deler av tilskuddet tilbake.

Tilfredsstillende driftskvalitet er et krav for tildeling av støtte. Landstrømanlegget skal fungere som forutsatt minst 97 prosent av tiden. Tilskuddsmottaker er pliktig til å føre oversikt over eventuelle driftsavvik med årsak, responstid ved avvik og nedetid for anlegget per hendelse. Denne dokumentasjon skal kunne fremlegges for Enova ved forespørsel.

Det vises for øvrig til [Generelle regler for tilskudd fra Klima- og energifondet](#).